EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 16.7.2008
SEK(2008) 2119

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS

pridedamas prie

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl Bendrijos ekologinio ženklo sistemos

POVEIKIO VERTINIMO SANTRAUKA

{KOM(2008) 401 galutinis}
{SEK(2008) 2118}

Santrauka

Vadovaujantis Ekologinio ženklo reglamento[1] 20 straipsniu, nuo 1992 m. galiojanti ES ekologinio ženklo sistema turi būti persvarstyta ir Komisija turi pasiūlyti atitinkamus reglamento pakeitimus.

Bendrieji šios sistemos tikslai – nustatyti produktų ir paslaugų aplinkosauginio veiksmingumo lyginamuosius standartus ir taip paskatinti tausiai gaminti ir vartoti produktus, tausiai teikti paslaugas ir tausiai jomis naudotis. Atkreipdamas vartotojų dėmesį į šiuos produktus ir paslaugas, ekologinis ženklas turėtų skatinti rinktis šiuos standartus atitinkančius, o ne kitus tos pačios kategorijos produktus ir paslaugas. Ekologinio ženklo sistema turėtų būti tinkama naudoti ir kaip būtina bei veiksminga Europos Komisijos nustatytos platesnės Tausaus vartojimo ir gamybos bendrosios politikos dalis, darniai susieta su kitomis priemonėmis, tokiomis kaip Žalieji viešieji pirkimai (ŽVP), Aplinkosaugos vadybos ir audito sistema (AVAS) ir Ekologinio projektavimo direktyva.

Ekologinio ženklo sistemos persvarstymas ir poveikio vertinimas pradėtas 2002 m. vasario mėn., kai imtasi plataus masto tyrimo siekiant įvertinti ekologinį ženklą[2]. Be persvarstymo įvyko nemažai konsultacijų su suinteresuotosiomis šalimis, kurios baigėsi 2006 m. pradžioje internetu surengtomis viešosiomis konsultacijomis, kurių rezultatai atskleidė neabejotiną būtinumą gerokai pakeisti ekologinio ženklo reglamentą. Įvertinus poveikį paaiškėjo, kad taikant dabartinę sistemą neįmanoma pasiekti jos tikslų, nes ekologinis ženklas mažai žinomas ir menkai diegiamas pramonėje, be kitų priežasčių, dėl pernelyg biurokratiškų procedūrų ir valdymo.

Vertinant poveikį apsvarstytos trys pagrindinės arba didžiosios galimybės: toliau laikytis dabartinio metodo, laipsniškai atsisakyti šios sistemos arba pakeisti šią sistemą. Svarstant pastarąjį variantą, išnagrinėta nemažai smulkesnių galimybių ir jos laikytos priemonių paketu, kuriuo sistema būtų tinkamiausiai pakeista. Įvertinus poveikį, pasirinkta pastaroji galimybė. Todėl, siekiant pakeisti ir supaprastinti sistemą, pasiūlytas toks priemonių paketas:

- parengti reglamentą, kuris geriau derėtų su kitomis Komisijos teikiamomis tausaus vartojimo ir gamybos priemonėmis;
- išplėsti ženklo taikymo sritį;
- numatyti priemones, skatinančias derinti šią ir kitas ekologinio ženklinimo sistemas: ES ekologinio ženklo kriterijai turėtų tapti kitų ekologinių ženklų standartu; turėtų būti nustatyta paprastesnė pagal nacionalines ekologinio ženklo sistemas parengtų kriterijų priėmimo procedūra;
- įtraukti daugiau produktų grupių ir (arba) sparčiau rengti kriterijus;
- nustatyti kriterijų dokumentų šablonus siekiant užtikrinti, kad jie būtų patogesni naudotojams;

---

[1] 2000 m. liepos 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1980/2000 dėl pakeistos Bendrijos ekologinio ženklo suteikimo sistemos (http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/pdf/regulation/001980_en.pdf)

[2] http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/revision_en.htm

- rengiant kriterijus įtraukti rekomendacijas dėl žaliųjų viešųjų pirkimų;
- supaprastinti vertinimo bei patikros procedūras ir panaikinti metinį mokestį;
- įdiegti kompetentingų institucijų tarpusavio vertinimą;
- skatinti rinkodarą.

Galima tikėtis, kad taip pakeitus ir supaprastinus sistemą gerokai padaugės ženklą naudojančių bendrovių, todėl rinkoje pagausės ekologiniu ženklu pažymėtų produktų, taip pat padaugės vartotojų, žinančių apie ekologiniu ženklu pažymėtus produktus ir pasirengusių juos pirkti, be to, ES ekologinio ženklo kriterijai bus dažniau taikomi vykdant viešuosius pirkimus. Ekologinis ženklas bus geriau pritaikytas politikos kūrėjams, ypač atsižvelgiant į Tausaus vartojimo ir gamybos veiksmų planą, ir bus naudingas kaip produktų bei paslaugų aplinkosauginio veiksmingumo lyginamasis standartas ir informavimo priemonė.

Sistemos poveikis ekonomikai ir aplinkai priklausys nuo ekologinio ženklo veiksmingumo, kurį lems įvairūs veiksniai, įskaitant ir tai, ar jis bus tinkamai suderintas su kitomis politikos priemonėmis, kuriomis siekiama skatinti naujoves produktų aplinkosauginio veiksmingumo per visą jų būvio ciklą srityje. Veiksmais, kurių Komisija imsis Tausaus vartojimo ir gamybos srityje, bus tiriama, kaip nuosekliai ir darniai taikyti įvairias su produktais susijusias politikos priemones, kad jos visos kartu turėtų didžiausią poveikį skatinant naujoves ir geresnių aplinkosauginio veiksmingumo savybių turinčių produktų pardavimą. Kadangi ekologinis ženklas priklauso šiam priemonių rinkiniui, jo poveikis vertintinas kaip pastarojo dalies.

Įvertinus poveikį daroma išvada, kad pakeista ekologinio ženklo sistema, kaip savanoriška priemonė, gali turėti grynosios naudos ES ekonomikai ir padidinti konkurenciją bei konkurencingumą. Taigi ekologinis ženklas naudingas rinkai ir – dėl supaprastintų metodų – yra pavyzdinė „geresnio reglamentavimo“ politinė priemonė.